Ч. 212 (1006). Львів, второк 17. вересня 1918. Рік IV.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 16 сот. На провінції 20 сот.

політична, економічно-суспільна часопись. (Редакція Руська ч. 3.)

Виходить що дня рано кромі понеділка.

Запросини до мирових переговорів.

Львів, дня 16. вересня.

Вчера в нотатці про близький мир подали ми вістку з добре поінформованого жерела про зроблене початку до мирових переговорів. Львівська цензура сконфіскувала нам се місце, так якби відомість про покінчене війни і зроблене мира була злочином. Нині кореспонденційне бюро приносить ноту Австро-Угорщини до всіх воюючих держав в справі навязаня мирових перереговорів. Нота ся в українським переводі з французької мови звучить:

„Предложене мира, яке зробили держави почвірного союза своїм противникам 12. грудня 1916 р. і від якого миролюбних засад вони ніколи не відступили, означає мимо відкиненя її, важний розділ в історії сеї війни. В противенстві до першого півтретя року війни питане мира стануло від сеї хвилі осередком европейських світових розмов, які чим раз більшеним занимали ся. По черзі майже всі воюючі держави забирали раз по раз слово в справі мира, однак лінія розвитку сих толковань не була одноцільною і постійною. Засадничий погляд сих дискусій зміняв ся під впливом військового і політичного положеня і принайменше доси не довели вони до вловимого висліду, що мавби практичну вартість. Мимо сего, независимо від всіх сих хитань, можна ствердити, що ріжниці обосторонних поглядів в цілости дещо зменшились і мимо безперечно істнованя рішаючих, доси непереломаних противенств, виявляєть ся частинний відворот від деяких скрайних конкретних воєнних цілий і манїфестує ся певна згода, що до загальних засадничих прінціців світового мира.

„В обох таборах даєть ся безсумнівно помітити в широких верствах населеня зріст волї мира і порозуміня. Се враженє потверджує порівнанє принятя свого часу пропозиції мира почвірного союза через його противників з пізнійшими заявами відвічальних мужів державних коаліції і з бесідами вправді невідвічальних, але політично впливових личностий. Коли приміром у відповіди коаліції президентови Вільзонови ставлено домаганя, які говорили про розбір Австрії, про зменшенє і далекосяглу перебудову німецької держави, про знищенє европейського стану посіданя Туречини, то пізнійше сї домаганя, які можнаби було здійснити лише після рішаючої побіди, змодифіковано і частинно пропущено в деяких урядових заявах антанти. Так перед роком виразно признав Бальфур в своїй заяві в аглійськім парляментї, що Австро Угорщина сама мусить розвязати свої внутрішні питаня, що ніхто із зовнї не може накидати Німечині її устрою. Льойд Джордж заявив з початком сего року, що для антанти не є цілию війни поділити Австрію, позбавити османську державу її европейських провінцій, або перевести внутрішні реформи в Німечині. Симптоматичним оказує ся також, що Бальфур в грудни 1917 р. категорично опрокинув припущенє, щоби англійська політика коли-небудь анґажувала ся в утвореню независимої держави з лівобережних ренських країв Німечини.

Енунціяції центральних держав не лишають сумніву, що вони ведуть оборонну війну о цілість і певність своїх країв.

Ще маркантнійше чим в области конкретних цілий війни, слідне є зближенє поглядів що до сих провідних лінїй, на підставі яких має ся зробити мир і збудувати будучий світовий лад в Европі. В сім зглядї сформулював президент Вільзон в своїй бесіді з дня 12. лютого і 5. липня с. р. основи, які не натрафили на спротив у його союзників, а яких далекосягле примінене не може стрінутись з ніяким опором зі сторони почвірного союза під сею умовою, що се примінене буде загальне і відповідатиме жизненим інтересам дотичних держав. Впрочім належить запримітити, що не вистарчає згода на загальні прінціпи, але розходить ся о згоду їх толкованя і приміненя що до поодиноких конкретних питань війни і мира. Неупереджерий дослідник не має сумніву, що у всіх воюючих держав змогло ся бажанє мира на підставі порозуміня, що чим раз більше запановує пересвідченє, що дальше веденє кровавих змагань може замінити Европу в руїну і вичерпати її так, що спинить ся розвій на десятилїтя. При сім нема запоруки, чи оружєм доведе ся до рішеня, до якого надармо обі сторони через чотири роки стреміли серед величезних жертв, терпінь і напруженя.

Якою дорогою і в який спосіб можна навязати порозумінє і дійти до нього? Чи істнує який вигляд дійти до сеї цїли через веденє дискусії о мирових проблємах в повисший спосіб? Не маємо відваги потвердити повисше питанє. Дискусія з одної публичної трибуни до другої, як її доси вели державні мужі ріжних країв, була властиво серією монольоґів і її недоставало передовсім безпосередности. Бесіди і відповіди не доповняли ся, бесідних кождий говорив про себе. Инакше було з язностю сих бесід, яка не давала можности корисного поступу. При всїх сего рода заявах уживано форми вимови обчисленої з діланєм на велику віддаль і маси. Через се побільшає ся свідомо чи несвідомо відаленє від противного погляду, витворює ся непорозуміня, які вкоріняють ся і не дають ся усунути і утруднюють свобідну просту виміну думок.

Кожда заява ворожих державних мужів, заки на неї можуть відповісти компетентні чинники, стає предметом попередних пристрасних толковань невідвічальних елєментів. Але також відвічальних державних мужів спонукує журба, щоби не пошкодити інтересів веденя війни через некорисний вплив на настрої в своїй вітчині і щоби передчасно не зраджувати остаточних своїх намірів, шуміти високими тонами і цупко держатись скрайних поглядів. Як має ся зробити спробу провірити, чи є підстава для порозуміня, яке змогло би відвернути катастрофу самоубийчого продовжуваня борби в Европі, що належить вибрати инші методи, а саме безпосередні устні переговори лиш заступників правительств. Предмет сих переговорів мають становити так засадничі пониманя поодиноких воюючих держав, як і загальні прінціпи, що мають служити за підставу мира і будучих зносин держав між собою і що до котрих можна би спробувати порозуміня з виглядом на успіх.

Скороби осягнено зближенє що до засадничих прінціпів, належало би спробувати підчас переговорів, примінити їх конкретно до поодиноких питань мира і привести до розвязки. Можна сподївати ся, що проти такої виміни гадок, не буде спротиву з ніодної воюючої сторони. Воєнні події не дізнають перерви, переговори підуть лиш так далеко, як узнають за відповідне учасники. Заступлені держави не потерплять при сїм шкоди. Далеко від сего, щоби шкодити, така виміна гадок може принести лише користь справі мира.

Що за першим разом не удасть ся, можна спробувати вдруге і се причинить ся принайменше до вияснення поглядів. Гори старих непорозумінь дадуть ся усунути, много нових досвідів одержить своє значінє, згноблена людяність випливе на верх, а в її тайноті всьо сущне задержить ся, а противенства, котрим приписує ся надзвичайне значінє счезнуть.

Ми переконані, що обовязком всїх воюючих є спільно спробувати, чи не дасть ся покласти кінця страшним дужаням після тільколіïтної, повної жертв однак, не вирішеної борби, котрої цїлий перебіг вказує на порозумінє.

Ц. к. *правительство пропонує тому всїм воюючим державам вислати відпоручників для довірочних необовязуючих переговорів про засадничі условини заключеня мира в якійсь місцевости невтрального краю і в недалекій будучинї.* Відпоручники мають бути уповноважені дати до відома других погляди своїх правительств про власні прірціпи, як також принимати анальоґічні заяви і отверто та свобідно жадати і уділяти вияснень про всї ті точки, котрі потребують прецизії.

Ц. к. правительство має честь через відповідне посередництво Вашої Екселєнції просити правительство (. . . .) щоби воно зволило подати сю ноту до відома правительства (. . . . . .).

Урядове донесенє про ноту Буряна.

Повисшу ноту вислало австро-угорське правительство всїм правительствам воюючих держав, союзникам і ворогам дня 14. вересня с. р. Осібною нотою повідомлено про се св. Престол і заапельовано при сім до папи.

якого завсїгди дуже інтересувала справа мира. Про сей крок повідомлено також правительства невтральних держав. Постійна, тїсна звязь, яка істнує між державами почвірного союза, дає запоруку, що погляди представлені в нотї, якої пропозиції їх рівнож інтересують, поділяють також наші союзники.

Урядовий комунїкат сподїєть ся, що утворила ся вже атмосфера, яка не виключає можливости розпочатя переговорів про мир. Се своє переконане опирає керманич заграничної політики монархії ґр. Буріян на проявах загальної туги за миром серед всего населеня воюючих держав. Думка, що війни не дасть ся покінчити виключно оружем, чим раз сильнїйше вкорінює ся в уми воюючих сторін, з виїмкою кількох впливових державних мужів антанти, що проклямують війну аж до побіди. Ті чинники, що хочуть повалити мілітарно противника і накинути йому волю побідника не можуть скривати перед собою, що для осягненя сеї цїли, як вона взагалї можлива, треба би ще довго, тяжко і кроваво воювати. Навіть на случай побіди не можна би було направити зла, яке заподіяла би така воєнна політика. Тому одинокою дорогою до мира є порозуміне і на сю дорогу вступило австро-угорське правительство ще в грудни 1916 р. Тодї однак не удалось звести до спільного стола представників воюючих держав. Однак ідея про мир кинена тоді, не сходила вже з денного порядку. Ґр. Буріян надієть ся, що теперішний його крок увінчаєть ся успіхом.

Голоси преси про ноту Буряна.

Прибічний орґан Буряна „Pester Lloyd“ доносить з Відня, що ноту про переговори вислано тому союзникам і ворогам, бо доси завсїгди антанта закидала, що роля Австрії є нещира і за її плечима стоїть Німеччина, яка пускає в світ вісти про мир, щоби укрити правдиві свої цїли. Тепер сего не буде можна закинути. Також в Німеччинї виголошено в послїднім часї кілька знаменних промов, які недвозначно вказують на рішене її зробити мир на підставі порозуміня. Під сим оглядом Німечина є солїдарна з Австро-Угорщиною, чого доказом є, що австро-угорські полки борють ся спільно з німецьким військом на західнім фронтї. Отже про сепаратний акт Буряна і сепаратний мир нема бесїди. Австро-Угорщина ще й тому зробила на власну руку крок, бо підчас теперішної стадії війни ніяка невтральна держава не могла би поробити заходів у воюючих сторін, щоби навязати мирові переговори. Можуть се зробити лише самі воюючі сторони.

З України.

З Холмщини.

Один з повернувших на Холмщину Українців малює нам ось якими простими словами теперішне положене у своїй Поляками загарбаній вітчинї: В місяцях червні і липні богато нас Холмщан-Українцїв повертало, як біженцї, з Росії на свої рідні місця. Між иншим держали ми ся шляху на Київ. У Києві нас приняли як Українцїв; але леґітимацій для виїзду на свої рідні місця не дали, а тільки дали до виїзду у Луцьк. З Луцька ми вибирали ся як хто міг. хто купував конї, а хто наймав фіри і платив неймовірні цїни як 180—200 карбованцїв, аби добратись до дому. На старих становищах патрулї затримували нас і відсилали під конвоєм до Володимира-Волинського для видержаня у карантанї, а з Володимира-Волинського під конвоєм відсилали нас до повітового міста Грубешева, до котрого ми раньше належали, — в сїй подорожі ми були мало що не місяць. На питане польської влади, з якої ми ґубернії, ми відповіли що з Холмщини, на що вони в рішучій формі казали, що нема ніякої холмської ґубернії лиш є Ziemia Lubelska. З сього ми побачили що на нашій Холмщинї зовсїм друге положене, як се ми думали.

По приїздї до дому, Українцї-Холмщани, котрі під час наступу військ осередних держав зістались на рідних місцях, стали нам оповідати, яке вороже становище приймали Поляки супроти Українцїв. На господарствах Українцїв, котрі виїхали в Росію поселились де-не-в-яких місцях Поляки і Жиди і по приїздї тих Українцїв вони не хотїли виступити з їх власних хат, для того, що між ними була якась пропаґанда, що має вийти указ, по котрому земля має перейти в руки того, хто на тій землї живе.

Як стала ходити чутка, що Українцї повертають до дому, то Поляки стали вибивати вікна і виймати двері в їх хатах, — очевидцями сього були Українцї, котрі зіставались на місцях. На місцях російських шкіл, відкрили і ще відкривають польські школи, а про українські нема й чутки на Холмщинї. Ведуть усиленну вербовку між українським селянством, щоби вони посилали своїх дїтий до польських шкіл, і не прикро дивити ся, а вже є в дійсности те, що де-які Українцї в найтемнїйших закутинах посилають своїх дїтий до польських шкіл, а вже звісно в сих школах першим ділом зневажають і руйнують українську мову і язик і вчуть наших дїтий польських молитов. Церкви позапирали і не позволяють служити і православне духовенство находить ся в дуже критичнім положеню. Від кого се залежить то нам не звісно, але знаємо що то робить ся в Польщі. В часї російського правительства Поляки говорили, що їх гноблять і зневажають все їх рідне, для чогож вони тепер примінюють сей спосіб до нас?

Всеж таки ми надієм ся на красшу долю і що українські діячі і патріоти не забудуть про нашу Холмщину. — Г. Д.

За урядову мову на Українї.

„Кіевская Мысль“ доносить, що сенатор Шелухін передав президентови міністрів пропамятне письмо про конечність рішучого проголошеня української мови як урядової. Ніякі відхилення тут недопустимі. Так само комітет соц.-федералїстичної партії заявив, що на Українї лиш українська мова може бути урядовою.

Фінансові справи на Україні.

„Відродження“ пише, що міністер фінансів Ржепецький сказав ось що: Стремить ся до обнови банкового апарату у формі Державного Банку як і приватних банків, щоби управильнити господарське житє. Буджет ще не усталений. Дефіциту не дасть ся обминути; його прийдеть ся покрити позичками. З огляду на велику господарську силу України можна надіятись високого курсу для української валюти. З кінцем року створить ся власну валюту. Депозити приватних банків зросли від 1. червня до 200 мілїонів карбованцїв.

Адміністрація нашої часописи находить ся при улиці Сикстуській ч. 21.

Гетьман в Берлїнї.

Берлін, 15-го вересня. — Нині рано приїхали з Київа до Берліна німецький посол Мум і шеф штабу ґенерал Ґренер. Їх приняв на послуханю гетьман. Перед відїздом на Україну хоче гетьман звідати рільничі взірцеві господарства в ріжних провінціях Німеччини.

Що вивезено з України до Німечини?

„Кіевская Мысль“ з 6-го вересня доносить, що від початку товарообміну між Україною а Німеччиною вивезено до Німеччини 2181 ваґонів збіжа, 4429 ваґонів ріжних прожиних середників і 905 ваґонів сирівців.

Парляментарні вісти.

Відень, 15. вересня.

Після ухваленя податків відрочено засїданя фінансової комісії аж до скликаня палати послів. Реченця сего скликаня ще не установлено. На конференції предсїдника палати послів дра Ґросса з бар. Ґуссареком говорено о скликаню парляменту на 1. жовтня. Частина послів бажає, щоби палата зійшла ся доперва 8. або й 15. жовтня. До сего часу правительство має виготовити фінансовий плян і поробити заходи, щоби склеїти яку-сяку більшість. Доси правительство Гуссарека більшости не має. Поляки, розчислюючи на події заграничної політики а головно комбінуючи свою політику з виглядами на мирові переговори, занимають хитаюче ся становиско. За вшехполяками, також сторонництво людовців хоче вести спільну політику з Чехами і Югославянами. На реченець скликаня парляменту буде мати рішаючий вплив дальший хід мирового предложеня Буряна. Правительство не бажає собі, щоби парлямент наряджував ся під сю пору, якби дійсно прийшло до мирових переговорів.

Нїмцї нараджують ся.

Берлін, 15-го вересня. — Державний канцлер ґраф Гертлїнґ відбув нині конференцію з провідниками більшости райхстаґу, яка тревала 2 і пів години, а взяли в ній участь державні секретарі Гінце і Вальраф.

Нові податки.

Комісія фінансова палати послів ухвалила слідуючі податки, які значно обтяжують населене, а саме:

Податок від цукру	64	мілїонів
Податок від вугля	150	„
Податок від вина	98	„
Зарібковий податок	40	„
Ґрунтовий податок	167	„
Воєнний додаток від особ. под.	167	„

Разом 534 мілїонів корон, або звиш пів мілїарда.

Воєнний додаток до особистого податку введено вже перед двома роками в дорозї цісарського розпорядку. Теперішною ухвалою дає ся йому лише законну санкцію. Через введене нових податків зменшить ся потреба в нових банкнотах о 400 мілїонів корон. Се не є ніяким упорядкованем державних фінансів.

З польського житя на Українї.

В журналї „Kultura Polski“ читаємо ось такі уваги про польське житє на Українї:

Полїтична реакція, що запанувала на Українї за гетьмана Скоропадського, знесла

між иншим автономію народних меншостий. Велика рада українських міністрів на засіданю д. 3 липня знесла міністерство російське, жидівське і польське. Новий закон зніс рівнож силу давнійшого закона про народно-особисту автономію. Сей крок гетьманської власти ставить в досить труднім положеню польські орґанізаційні заходи в области просвіти, головно шкільництва. Невідомо тепер, що буде з так численними польськими школами на Україні, котрі істнують покищо з приватних фондів.

Польських народних шкіл на однім Поділю пр. було в 1917—18 роках 453. Ходило до них 32.201 дітий, що учили ся під проводом 660 учительських сил. На недавнім зїзді польського учительства в Винниці ухвалено основувати дальше, де тільки дасть ся, польські народні школи, а крім того середні школи ріжного типу.

Численні польські середні школи, що істнують майже у всіх поважнійших міських осередках на правобережній Україні (Київ, Житомир, Каменець, Умань, Бердичів, Біла Церква, Старо-Константинів, Славута, Антонини, Одеса), почали робити заходи, щоби їх матуристи були приймані до висших шкіл в Польщі.

За почином польської Матиці відбула ся нарада представників польських суспільних і просвітних орґанізацій в справі дальшого удержаня польської університетської колеґії в Київі. Ухвалено колеґію не тільки удержувати дальше, але й поширити її.

Польський виконуючий комітет ствердив на своїм недавнім засіданю, що польський театр в Київі має вигляди на гарний розвиток. Комітет візвав польську суспільність на Україні попирати театр.

Серед польських суспільних орґанізацій дуже поважну ролю відограє „Союз Поляків поміщиків і рільників на Україні“. Нові умови політично-господорського житя на Україні уможливлять Союзови поширити обсяг своєї праці. На недавних загальних зборах Союза ухвалено вислати депутацію до гетьмана і виказати йому готовість помочи в труднім завданю будови української держави.

Пос. Заграднік проти князя архиепископа ґр. Гуйна.

На зборах Молодочехів в Угорських Градисках виступив посол о. Заграднік (монах) в найострійших словах проти сих, що хотіли війти в переговори з бар. Гуссареком і назвав їх зрадниками. В своїй бесіді критикував він також поклик ґр. Гуйна на князя архиепископа в Празі і між иншим сказав: Чи не було би се домаганем справедливости і я готов се заявити перед святим престолом, щоби на чолї народа поставлено найшляхотнійшого, найпобожнійшого і найученійшого священика? Я простий чоловік і нема чого боятя ся, щоби я став епископом. Я говорю се в папськім інтересі: установляє ся баронів і ґрафів тому, що вони належать до німецької шляхти і сподїють ся, що народ скаже на се: Я вдоволений. Я вів борбу з ґр. Штірком, я звертав його увагу, яке лихо він спричиняє, я сподїв ся, що дана личність сама відкаже ся від уряду. Коли ж ґр. Штірк заявив, що є домаганем, щоби в Празі був архиепископом потомок німецького старого роду, я відповів йому: Пане ґрафе! Чи тут рішає ґрафський чи німецький рід? Берете на себе велику відвічальність. Як віруєте в Бога, тоді бійте ся його суду, на котрий я вас взиваю.

Угорщина повинна платити!

Комісія відбудови країв посольської палати на внесенє п. Шепфера ухвалила, що в покриттю воєнних відшкодовань має брати участь ціла монархія, а не поодинокі її краї, які потерпіли шкоди.

Чехо-Словаки — воюючою стороною.

Токіо. — Японське правительство видасть небавком розпорядок, яким признасть Чехо-Словаків воюючою стороною.

НОВИНКИ.

— Отворене вистави. При зникаючо малій участи львівської публики отворено в неділю виставу малюнків і світлин „Артистичної Горстки“ і „Пресової Кватири“ У. С. Стрільців.

— Спочинок на лаврах. Ходить чутка, що презес Централї відбудови краю, др. Гербст, має скоро уступити зі свого становища і обняти назад провід секції в міністерстві публичних робіт. В централї стане на його місци Поляк, др. Олександер Рачинський. П. Гербст, уступаючи, є певно свідомий того, що уряд, на якого чолї він стояв, не здійснив покладаних сподївань, що його славна Централя є жерелом нещастя тисячів покривдженого населеня. П. Гербст був лише фірмантом, а все инше було в польських руках. Тому й в Централї для відбудови краю процвитала польська господарка — за яку п. Гербст мабуть не хотів брати відвічальности.

— Шкільна міська Рада окружна у Львові ухвалила на засіданю 11. с. м. осібні дотепер так для хлопців, як і для дівчат кляси перші і другі народної школи ім. Шашкевича у Львові, получити в мішані кляси задля малого числа хлопців і дівчат, вписаних до тих осібних кляс.

— Не хочуть Польщ к. Ґр. Альфред Тишкевич виготовив лист до берлінської „Deutsche Tageszeitung“, в котрім говорить, що литовські Поляки уважають Москву за свою вітчину і тужать за тим, щоби вона розвинулась як незавсима держава. В польськім королївстві хотять вони бачити доброго сусіда, одиак хотять бути від Польщи зовсім незавсимі. Литовські Поляки є душею і тїлом віддані литовській державі і її хотять посвятити свої сили.

— Скандал з продажею лїсів. Шеф лїсового департаменту в міністерстві рільництва Келер заявив в Комісії для відбудови краю, що в контрактах про вируб лїсів вложено на підприємців обовязок відступити 50 процент зрубаного дерева централї для відбудови краю.

Ся заява не відповідає правдї. В контрактах з фірмою С. Ворак ц. к. дирекція лїсів і домен у Львові не зобовязала його до відступлення навіть одного кубічного метра дерева.

— Холера в Бродах. Дня 13-го вересня стверджено в Бродах два случаї азійської холери у осіб, що приїхали з Росії.

— О шляхотське назвиско. Дістаємо письмо: Як доповнене новинки в 208 ч. „Українського Слова“ з 12. IX. с. р. п. з. „В царстві польської Мельпомени“ прошу уклінно Хвальну Редакцію о подане до публичного відома, що п. Генрик (Герш) Герц одержав з Президії ц. к. Дирекції Поліції під датою 30. I. 1918 р., ч. 4720(pr.)17 заказ безправного уживаня шляхотського назвиска „Барвінський“ (сею справою займає ся тепер Намісництво) та що ц. к. Державна Прокураторія обвинила п. Герца о переступлене § 302е) карн. зак. (фальшивий мельдунок) Справа є тепер в Суді повітовім Секція III. — З глубоким поважанем д-р Богдан Барвінський.

— Позір Перемишлянщина! Пишуть нам: Щоби цїлий повіт перемишлянський міг висказати свою волю, місцеві орґанізації назначили 21. вересня с. р. днем вічевим, на якім повинні ми всі явити ся. Маніфестація зачнеть ся торжественим богослуженем з наукою. По богослуженю о годині 11. займуть всі Товариства назначені місця і вирушать в походї маніфестаційнім під „Народний Дім“ де буде перша промова і перші резолюції. Відтак рушить похід в напрямі ц. к. староства, де виголосить ся друга промова і другі резолюції. Вкінци з поворотом посуне ся похід в напрямі народньої школи, де буде третя промова. На закінчене зберуть ся всі представники Товариств на довірочні наради до великої салї „Народнього Дому“.

— Лїкарська справа на Холмщині. Лїкарська справа на Холмщині стоїть, як і стояла дуже погано. Лїкарів мало, у звертаню до них і їх роїздам по хорих дуже перешкоджує те, що вся Холмщина поділена щось на 14 комендантур і на переїзд з одної комендантури до другої потрібно мати окремий дозвіл; такий же, здасть ся дозвіл треба мати на виїзд з села; всі дозволи оплачують ся досить високим побором, а до того ще немає на чому їздити: худоби на Холмщині дуже мало; там утворили ся своєрідні форми „соціялїзму“, скілька фамілій складають ся і в купі купують одну конячину, або одну коровину, якими спільно користують ся. На таких спільних конях розуміє ся не наїздиш ся. Головноуповноважений міністерства народнього здоровля в найблизшім часі відчиняє скілька лїкарень — всього на 100 ліжок; майно для чого він вже отримав. Запрошує він також ще де кілька лїкарів. Але більш менш задоволяюче справа буде розвязана лише тоді, коли буде затверджений обрахунок міністерства народнього здоровля по Холмщині, в якому предбачають ся і лїкарні і досить лїкарів і кондля їх роїздів. (Нова Рада).

— Закон про карти до гри на Україні. В „Державнім Вістнику“ оповіщено закон про споряджуване і продаж карт до гри. Право їх споряджування і продажі на Україні належить виключно державній владі. Всїми питанями, які дотичать карт до гри, завідує міністерство фінансів. Продажа може відбувати ся тільки по цінах скарбових і в бандеролях. Клюби і другі сього роду орґанізації обовязані вести окремі книги з обчисленем приходу і розходу карт. Випускаючи карти до гри, клюби мають покласти на червоннім тузї свою печатку. В клюбах і т. ин. орґанізаціях пачка карт дасть ся для гри тільки на один раз, відтак звертаєть ся її після вказівок міністерства фінансів в речинці установленім міністерством. Скарбова ціна продажі установляєть ся міністарством фінансів після порозуміня з державним контрольором.

ПОМЕРЛИ.

Евфрозина Барткова

жінка совітника і декана бобрецького, упокоїлась по тяжких, і довгих терпінях в Романові дня 14-го сего місяця. — Похорони відбудуть ся у вівторок, 17. IX. рано. — В. І. П.

Бібліоґрафія.

Україна — відки пішла, як і чому поширилась її назва? — написав д-р В. Ґеринович. — Львів 1918. — Ціна 70 с. до одержаня в укр. книгарнях у Львові. 8—10

Богдан Шашенкно: „Молитва“. Львів 1918. Ціна 1 К 20 с. Набути можна у всіх українських книгарнях. 481 1—3

ОПОВІСТКИ.

Второк дня 17-го вересня 1918.

Нині 17-го вересня гр.-кат.: Вавили і Мойс., римо-кат.: Лямберта.

Завтра 18-го вересня гр.-кат.: Захарії і Елис., римо-кат.: Томи і Іос.

Стрийська повітова орґанізація склпкує в справі заявленя всенародного протесту проти форсованого тепер міродатними сферами прилучення цілої Галичини до Польщі і в цїли ствердження загального бажаня і постуляту всего українського народу, щоби з української области Галичини і Буковини був утворений окремий, автономний край коронний — всенародне повітове віче, яке відбуде ся в четвер 19 вересня 1918. о год. 2 сполудня в великій сали Народного Дому в Стрию. На віче запрошені посли Др Цегельський і Лев Левицький. Просимо Всеч. Духовенство. укр. інтеліґенцію і всїх орґанізаторів громадських подбати, щоби о тім вічу завчасу всї громадяне були повідомлені, як найчисленнїйше явитись. Безпосередно перед заповідженим тут вічем політичним відбуде ся з тій самій сали о год. 12. в полудне віче „Сільського Господаря“ в важних справах господарських. 507

Дня 22 с. м. то є в неділю о 2 год. по полудни відбуде ся віче повітове в Луцї к. Самбора. Справа дуже важна то-ж чуйні будьмо і явім ся всї як один в імя добра нашого народа.

В Радехові відбуде ся в неділю дня 22 вересня с. р. о год. 3-ій по полудни в салї Народного Дому віче всенародне, на якім має зложити Вп. посол Др Евген Петрушевич посольський звіт. — Орґанізація. 513 1—2

Фотоґрафічні знимки. В обох українських книгарнях є до набутя слїдуючі картини: 1) Руїни гетьманської палати в Батурині (3 К). 2) Групи розоруженої Нїмцями „синьої“ дивізії (4 К) та послїдня сторінка берестейського договору з підписами всїх членів делеґацій.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Др Ст. Чикалюк

в Тернополи

провадить канцелярію адвокатську при улици Тарновського ч. 9. 328 23—30

Краєвий і судовий адвокат

Др Микола Желехівський

отворив адвокатську канцелярію в Калуши, в домі Хлопського Союза напротив суду. 493 3—3

Адвокат

Др Стефан Брикович

— відкрив адвокатську канцелярію —

в Тернополи,

при улици Коперника. ч. 18. (партер) 285

ОГОЛОШЕНЯ.

Панну з гарним письмом прийме зараз адміністрація „Укр. Слова“.

Пошукую совісного інструктора до сина уч. II. кл. ґімн. на цїлий рік. Условя після умови. Мик. Олїйник. начальник стації Любінцї коло Стрия. 495 3—3

Пошукую учительки для панночки сейчас на рік шкільний 1918/19 до науки 7 кл. Пожаданим є також знане фортепяну до даня початків. Рефлектуючі зволять подати условя на адресу: о. Омелян Давидович, Тартаків п. в місци, повіт Сокаль. 490 3—6

Пошукую інтеліґентної женщини в середнім віцї, котра би уміла варити, рівночасно до помочи провадженя господарства. Рефлектуючі зволять подати условя на адресу: о. Омелян Давидович, Тартаків п. в. в місци, повіт Сокаль. 491 3—6

Пошукую силену читальняного до обнятя на свою руку. В селї де є тов. „Січ“ або „Сокіл“ адреса до ред. „Укр. Слова“. 393 2-3

Інтеліґентна Українка глядає посади до заряду дому, або до доглядання старшої особи. Відомість в Ред. „Укр. Слова“ 8—10

Безплатний курс науки мальованя, модельованя, рисунків і точеня на колесї для дівчат і хлопців. Курсисти по скінченій науцї будуть приняті до фабрики кафлїв і майолїки. Зголошуватись можна щоденно від 12—2 год. у п. Михайла Лукіяновича ул. Потоцького 58. (фабрика). 496 3—4

Інструктор до ученика II. і учениці IV. кл. ґімн. найде занятє в священичім домі (гарна і здорова околиця, недалеко і добре получене до Львова) під дуже корисними условями. Вп. П. академики уміючі провадити хор мають першеньство. Зголошеня під „Музикальний“ до адм. часописи. 512 1—3

Комендант пост. жандармерії літ 30, шукає панни або молод. вдови до 30 літ, може бути 2-є дїтей, з малим посагом і тільки Українки в цїли супружества. Зголошеня і фотоґрафії, котрі будуть звернені, прошу слати до Адм. „Укр. Слова“ під В. У. 509 1—2

Студент IV р. прав (тепер резерв. офіц.) оженить ся з панночкою — условя: краса, образоване, найменше IV. кл. ґімн. або 2. сем. першенство зі священичої родини, на посаг не рефлектую, анонїми без цїли, письма слати до адм. „Укр. Слова“ для „Вичан“ Леґіт. 3448. 506 1—2

200 морґів рілї і сїножати, переважно чорнозем з піском, в цїлости або в довільній скількости і однім комплексї по 1300 К. на продаж в Ваньові, при лінії Рава руська — Сокаль, стація Зужель 3 клм. місто і почта Белз 5 клм. Насїня (озиме і яре) достарчує Головний Заряд дв. по цїні максимальній. Особисте зголошене у вторки і середи, обшар двірський Ванїв. 505 1—2

Потребую учительки на цїлий рік шкільний до панночки з I. р. учит. семинара. Платня після умови. Наука має бути лишень в язицї українськім, пожаданий фортепян. 504 1—3

Позір Тернопільщина.

Велике віче в справі подїлу Галичини і протесту проти прилученя до Польщі відбуде ся в недїлю дня 22 с. м. о год. 12-ій в полудне в салї Міщанського Брацтва. Прибувайте численно. За орґанізацію: о. В. Громницький, Іл. Брикович. 514 1—5

Українські книжки.

Хто має намір закупити більшу скількість українських книжок (белетристика) хай зверне ся до Ярослава Яцкевича, студента університету у Львові ул. Крашевського ч. 23 I 443 10—10

Ліцитапія коний для евакуованих.

Краєве Товариство господарське „Сільський Господар“ подає до загального відома евакуованих слїдуюче:

Централя для господарської відбудови Галичини віддала до розпорядимости „Сільського Господаря“ 71 коний евакуованих з бараків в ґміндї. Конї сї умістила Централя в Богородчанах для відживленя, бо виглядають дуже марно. В порозуміню з Централею відбудови Галичини будуть они продані на ліцитації дня 17 вересня 1918 о 10 год. рано в Богородчанах евакуованим виселенцям яким свого часу забрано конї в бараках. Першенство купна будуть мати виселенцї з бараків, які виказжуть ся при ліцитації квітом відобраня коний, згл. посвідкою своєї філії „Сіл. Господаря“ в якій буде ствердженo, що приступаючий до ліцитації господар був евакований, та що йому там конї відобрано.

Останок коний 50 штук і 180 штук худоби має бути привезене з бараків ґміндських в жовтни с. р. до Галичини.

Краєве Товариство господарське „Сіл. Гос.“ у Лвові.

„НОВИЙ ЧАС“

— Запрошене до передплати. —

Ілюстр. сусп. екон. і літер. тижн. появив ся 12. вересня 1918.

Світ. події. Укр. господарство, народне, краєве, громадське, міське, сільське, рільниче, домашне, кухонне. Промисл. Торговля. Кооператива. Красна літерат штука. Жіночі справи і ин. вісти, головно для практичного житя. — Передпл. на рік К 30·— на піврік К 15, до кінця 1918 р. К 10·—

Ред. й адм. „Новий Час“, Львів, ул. Руська ч. 3.

Вел.накл.трудности зневолюють нас просити П. Т. Публику о скорі замовленя. Дописї на новиєші теми радо витані.

„Жадайте всюди „Українського Слова!“

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

У Львові:		В краю і державі:	За границею:	
На рік	44·— К.	56·— К.	На Українї	56 карб.
„ піврока	22·— „	28·—	В Німеччинї	56 мар.
„ чвертьрока	12·— „	15·— „	В инших державах	84 фр
„ місяць	4·— „	5·— „		

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ:

Стрічка двошпальтова або її місце 60 с.; в надісланім 1 К.; в оповістках 1·50 К. в редакційній части перед або по новинках 2 К. Некрольоґія 2 К. Слова товстим друком подвійно. Оголошеня на суботу і недїлю подвійно. Постійні оголошеня за осібною умовою.

Видає і відвічає за ред. Др Сидір Голубович.

Друкарня Артура Гольдмана. Львів Сикстуська 91.

